

۲۰۰۱۷

بسم الله الرحمن الرحيم

رفقارشناسی دانش آموزان

نویسنده:

حسین ریحانی

سرشناسه	: ریحانی، حسین، ۱۳۷۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: رفتارشناسی دانش آموزان/ نویسنده حسین ریحانی.
مشخصات نشر	: تهران: آذرین مهر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۵۵ ص.: نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۶-۹۰۰-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: شاگردان -- روان شناسی
موضوع	: Students -- Psychology
موضوع	: معلمان -- روابط با شاگردان
موضوع	: Teacher-student relationships
موضوع	: روان شناسی تربیتی
موضوع	: Educational psychology
رده بندی کنگره	: LB۱۱۱۷/۹۷۱۲
رده بندی دی بی	: ۳۷۳/۱۸۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۵۰۰۱

رفتار شناسی دانش آموزان

نویسنده: حسین ریحانی

ناشر: آذرین مهر

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۶-۹۰-۵

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۷

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

تیراژ: ۵۰۰ جلد

انتشارات آذرین مهر

بجنورد، خیابان برنجی، پاساژ نیلی طبقه زیرین انتشارات آذرین مهر ۰۹۳۶۱۷۰۲۷۷۸
تهران: خیابان انقلاب - خیابان وحید نظری بین فخر رازی و دانشگاه پلاک ۶۵ طبقه اول
واحد ۴ - انتشارات آذرین مهر ۰۹۱۳۵۴۵۵۰۰۸ مفاخری

فهرست مطالب

۵	 مقدمه
۱۱	 آینده بحث
۱۱	 نگاهی به تفاوت های فردی در پیشرفت یادگیری
۱۵	 نقش تعلیم و تربیت در دنیای امروز:
۱۵	 استفاده از وسایل کمک آموزشی:
۱۸	 معلمان چه کاری می توانند در افزایش عزت نفس دانش آموزان انجام دهند؟
۲۴	 مشکلات آ، زشی و انس آموزان
۲۸	 افت تحصیلی
۲۹	 افت تحصیلی و تفاوت های فردی
۳۸	 مشکلات آموزشی دانش آموزان
۴۱	 افت تحصیلی
۴۱	 نقش انگیزش در یادگیری
۴۴	 اضطراب و انگیزش
۴۶	 تفاوت در استعداد و توانایی
۴۷	 دانش، مهارت و نگرش ها
۴۸	 شخصیت و سبک یادگیری
۵۰	 سن و تجربه
۵۲	 تفاوت های فردی و سنجش
۵۴	 منابع:

مقدمه

داشتن یک ارتباط صحیح با دانش آموزان در کلاس مستلزم آشنا شدن با ویژگی‌های عمده رفتاری آنهاست. در واقع داشتن تعاملی مناسب با دانش آموزان در گروه شناختی صحیح و البته نه همه جانبه از افراد است، چرا که هیچگاه نمی‌توان یک انسان را از تمامی جوانب شناخت و وقتی شناخت کلی از شاگردان پیدا کردیم قادر خواهیم بود سازگاری مناسبی با آنها پیدا کنیم.

تفاوت‌های روانی و جسمانی دانش آموزان

در یک کلاس که دانش آموزان دارای ویژگی‌های مختلف از قبیل سن، جنس، زبان، جامعه و ... تفاوت‌های زیادی هم با یکدیگر دارند. این تفاوت‌ها در سه نوع از شاگردان جلب توجه می‌کند. و البته منظور از تفاوت‌ها همان تفاوت‌های روانی و جسمانی است.

گروه اول

در بین شاگردان یک کلاس عده‌ای هستند که با اصطلاح افراد بی‌دردسر نامیده می‌شوند. که درس خوان و وقت‌شناس و بی‌آزار هستند، دوستان معهود و مانند خودشان دارند، سر بزنند و حتی چندان سوال نمی‌پرسند اما تکالیف‌شان را انجام می‌دهند. برای امتحان دلشوره زیادی

دارند و هیچ رقابت قابل ملاحظه‌ای بین آنها دیده نمی‌شود. در هیچ گروهی عضو نمی‌شوند، چون فکر می‌کنند چیزی برای عرضه ندارند. آنها اوقات فراغت را درس می‌خوانند تا عقب ماندگی که رغم خود دارند، جبران کنند.

گروه دوم

عده درم افرادی هستند بسیار پر جنب و جوش و کمی هم خودخواه و خود مرکزین، ه‌گام و رد به کلاس سر و صدا راه می‌اندازند. تا معلم آماده درس گفتن بشود و بک، دور کتابشان را دید می‌زنند و در طول درس معلم را یاری می‌دهند تا نشان دهند که پیش از او مطالعه کرده‌اند. نمرات متوسط است، اما هوشیار و زی‌ک هستند. غیر از کتاب‌های مدرسه به خواندن جملات و داستان‌ها سلاقه شان می‌دهند.

آنها به نمرات شاگردان آرام و درس خواندن حسادت می‌کنند و البته به نوعی معتقدند که آنها درس نمی‌خوانند بلکه همه چیز را حفظ می‌کنند. به نظر افراد این گروه سواد داشتن فقط حفظ کردن مطالب کتاب‌های درسی نیست. این افراد اهل ریسک کردن هستند. دوستان بسیار زیادی دارند چرا که جسور و سر زبان‌دار هستند و بچه‌ها چنین افرادی را دوست

دارند. آنها حتی ممکن است برای جذب دوستان بیشتر سر جلسه امتحان افراد ضعیف را بوسیله تقلب یاری دهند.

آنها دوست دارند نماینده کلاس بشوند، به هر بهانه‌ای وارد دفتر مدرسه می‌شوند، تخته را قبل از معلم پاک کرده و در ردیف‌های اول می‌نشینند. نگاه‌های به تقلید از بزرگترها اخبار هم گوش می‌کنند. آنها همیشه از لحاظ سر وضع آراسته، تمیز و مرتب هستند. در گروه‌های نمایشی و سرود شرکت می‌کنند. دوست دارند قبل از همه انشائشان را بخوانند. حتی موقع معمولی صحبت کردن هم صدایشان بلند است. تعداد این افراد در کلاس زیاد نیست.

گروه سوم

عده سوم درست برخلاف عده اول می‌باشد. بنابراین ترجیحا آنها را افراد پر دردرس می‌نامیم. ردیف‌های آخر کلاس با چنین افرادی آشناست. آنها دوستان بخصوصی دارند، دوستانی که برخلاف متبورات مدرسه لباس می‌پوشند و وضع و ظاهر خود را درست می‌کنند. عاهرا کلاس درس، معلم و نمره برای این افراد اهمیتی ندارد. آنها موضع قدرت خود را جای دیگری یافته‌اند. درس خواندن آنها اجباری است که

از سوی والدین و شاید هم اجتماع بر آنها تحمیل شده است. مردود شدن و تجدید شدن نه تنها برای آنها سهمناک نیست، بلکه خیلی عادی می‌نماید.

آنها به عran افرادی ناهنجار شناخته می‌شوند و این، رفته رفته برای خود آنها نیز قابل قبول می‌شود. بنابراین به پرخاشگری و آزار و اذیت همکلاسی‌ها و هم مدرسه‌ای‌های خود می‌پردازند و به این ترتیب همیشه عده‌ای از آنها شاکی می‌باشند. با این حساب ترک تحصیل، فرار از مدرسه، گرایش به سرور، ای امناسب، بی بند و باری و... در بین این افراد به وفور یافت می‌شود.

تفاوت‌های فردی در قالب تفاوت‌های جسمانی دانش آموزان

«قدرت تکلم: قدرت تکلم در همه افراد یکسان نیست. بعضی از افراد از لکنت زبان، بعضی از صدای گرفته و تودماغی، بعضی از تندگویی و بعضی از کند تلفظ کردن رنج می‌برند. عده‌ای هم هستند که صدای رسا و گیرایی دارند، تلفظ کلمات را بطور صحیحی انجام می‌دهند، اما در هر صورت، همه به نحو یکسانی در کلاس سهیم هستند.

یک فرد که صدای خوبی ندارد، یا موقع خواندن دچار مشکل می شود، نباید محکوم به سکوت شود، و معلم نباید در این مورد تبعیض قائل شود. اگر صدای یک فرد دلنشین و زیباست، نحوه تلفظ کسی که کلمات را می جاد و تندتند بیان می کند، نیاز به اصلاح دارد. معلم علاوه بر تشویق شاگردان در مورد تلفظ صحیح و فن بیان، باید از مسخره شدن شاگردان مشکل دار توسط سایرین جلوگیری کند.

«ضعف بینایی: این ضعف عموماً بین افراد شایع است و گاه به علت بی تفاوتی والدین، بی نظارتی اوقات فراحتی‌هایی مانند تبلی چشم، ضعف دوربینی، نزدیک بینی، آستیگماتیسم، انحراف چشم و ... را باعث می شود. اما یک معلم باید با تیزبینی افراد مشکل دار را تشخیص داده و موارد لازم را به خانواده‌ها هشدار دهد.

«مشکل شنوایی: این نوع ضعف معمولاً دیرتر از ضعف چشم احساس می شود. غالباً فردی که مشکل شنوایی دارد، تصور می کند اطمینان آرام صحبت می کنند. این عامل به خاطر خجالتی که شاگرد از معلم دارد، به راحتی بیان نمی شود. و به آسانی قابل تشخیص نیست. ولی می توان با

دقت در املا نویسی و محاوره با او به این مشکل پی برد و مراتب درمان را پی گیری کرد.

«تفاوت در قوای جسمانی: در یک کلاس همواره افراد بلند قد و قوی بند احساس قدرت می کنند. آنها همکلاسی های کوتاه قد و ضعیف خود را حقیر می کنند و به زور در هر کجا که دوست دارند می نشینند. به این ترتیب دانش آفرانی که جثه ضعیفی دارند و نمی توانند با آنها مقابله کنند، به آخر کلاس راند می شوند. معلم در این مورد باید برخورد منطقی و صحیحی داشته باشد. اول باید به همه اطمینان بدهد که ردیف اول و آخر کلاس در صورتی که آنها دانش آموزان ساعی و خوبی باشند، تفاوتی با هم ندارند. و بعد باید آنها را با ردیف کردن و نشان دادن تفاوت های قدشان برای جایگزین شدن در بنای خود متقاعد کند. البته در صورتی که یک فرد بلند و یک فرد کوتاه در یک کلاس باشند، جدا کردن آنها تاثیر عاطفی بدی، روی آنها می گذارد.

«چپ دست بودن: موضوعی که متأسفانه چندان اهمیت به آن داده نشده است، چپ دست بودن عده ای از افراد است. تمام امکانات موجود در کشورها برای افراد راست دست تدارک دیده شده است. در یک کلاس

درس ، معلم باید تعداد چپ دست ها را شناسایی کرده و صندلی مناسب برای این افراد سفارش دهد تا آنها نیز با مشکل مواجه نشوند.

آینده بحث

تفاوت های فردی ، اموری مهم هستند که نادیده گرفتن آنها نقصانی جبران ناپذیر در ساختار پرورشی و آموزشی مدارس ایجاد می کند. در ضمن معلم باید از نظر مالی تامین باشد تا با فراغ خاطر بتواند تمام وقت خود را صرف دانش آموزان کند. معلمی که شغل دوم دارد، هیچ گاه فرصتی برای مطالعه و پیگیری مطالب جدید و ارائه به دانش آموزان نخواهد داشت. در هنگام معاینات قبل از ثبت نام دقت کافی مبذول داشته شود. معاینه نباید سرسری و بدون توجه صورت گیرد. بعد از فهمیدن مشکلات کودک نباید تسلیم خواهر و پدر و مادر کودک مبنی بر ثبت نام کودک شده ، ابتدا باید اقدامات درمانی با پیشگیری بر روی کودک انجام شود و بعد ثبت نام صورت گیرد.

نگاهی به تفاوت های فردی در پیشرفت یادگیری

چرا کودکی برای همه ما خاطره انگیز است؟ و حتی خاطرات تلخش ما را به یاد «بودنمان» می اندازد؟ آیا به خاطر این نیست که یادگیری های کودکی معنی دار، پراحساس و همراه با تجربه های هدف است؟ انسان از